

Základní škola genpor. Františka Peřiny, Socháňova 19/1139

Minimální preventivní program
na školní rok
2023/2024

Mgr. Jaroslav Mevald

1. Úvod

Minimální preventivní program na naší škole navazuje na celý výchovně vzdělávací program. Je určen všem žákům naší školy přiměřeně věku. Cíle stanovujeme na základě jednání Rady rodičů, výstupů z třídnických hodin, námětů z jednání žákovského parlamentu a závěrů pedagogických rad a porad provozních zaměstnanců naší školy. Výhodiskem při tvorbě Minimálního preventivního programu pro letošní školní rok 2023/2024 se stala Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, jejímž nejvyšším cílem je minimalizovat vznik a i míru rizikového chování dětí a mládeže, výchova ke zdravému životnímu stylu, schopnosti zvládat zátěžové situace, psychosociálních dovedností a pozitivního sociálního chování dětí a mládeže. Dále pak Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže, aktualizované 11. října 2013, Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, aktualizovaný 11. října 2013, dlouhodobý program školní preventivní strategie a vlastních zkušeností, jichž jsme v oblasti primární prevence nabyli v uplynulých letech.

1. Charakteristika školy

Název: Základní škola genpor. Františka Peřiny, Socháňova 1139, 163 00, Praha 17

Ředitelka: Mgr. Jarmila Pavlišová, tel.: 235317251-2, e-mail:

pavlisova.perina@seznam.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Jaroslav Mevald, tel.:235317251-2, e-mail:

mevald.perina@seznam.cz

Výchovný poradce: Mgr. Martina Bretová, tel.: 235315751-2, e-mail:

bretova.perina@seznam.cz

Výchovný poradce: Hana Veselková, tel.: 235315751-2,

e-mail:veselkova.perina@seznam.cz

Školní psycholog: Mgr. Anna Štindlová, tel.: 220612131

Naše škola leží v jižní části Řep. Docházejí k nám děti z velké části ze sídliště, z rodinných domů a ze Zličína. V posledních letech k nám nastupují děti z různých multikulturních společností. Od 1. ledna 2012 jsme sloučeni se ZŠ Laudova. Ve školním roce 2023/2024 bude mít škola 5 tříd, to je asi 1450 žáků a

20 oddělení školní družiny, dále máme jednu přípravnou třídu. Ve škole pracuje 85 učitelů, 20 vychovatelek školní družiny, tři speciální pedagožky a 27 asistentů pedagoga. Vyučujeme ve dvou pracovištích – Socháňova a Laudova. Ke škole patří dva sportovní areály

3. Analýza současného stavu

V těsné a aktivní součinnosti pracují současné obě výchovné poradkyně a metodik prevence, a to zejména v konzultaci společných strategií, plánování a vzájemné podpoře společných akcí. Řešení problémů nacházíme společně se žáky, rodiči i vyučujícími. Konzultačních hodin využívají hlavně rodiče. Třídní učitelé organizují třídnické hodiny jednou za měsíc, v nichž se věnují kolektivu třídy a problémům svých žáků. Žáci se zapojují do různých charitativních akcí, nově to dokazuje Běh pro Afriku. Tak prokazují empatii a humánnost s druhými. Velkou pomocí v primární prevenci rasismu, xenofobie a nebezpečného vlivu sekt jsou přednášky, besedy a exkurze, pořádané v rámci předmětů Výchova ke zdraví a Občanská nauka.

4. Garant minimálního preventivního programu a spolupracovníci

Garantem programu je Mgr. Jaroslav Mevald, školní metodik prevence.

Součinnost prokazuje Mgr. Jarmila Pavlišová, ředitelka školy, jež poskytuje podklady k vyhotovení minimálního preventivního programu, konzultace a hodnocení akcí. Ing. Eva Holubová, učitelka informatiky, tvoří web, čímž pomáhá s propagací našich společných akcí. Součinnost prokazují rovněž třídní učitelé, kteří konzultují řešení problémů jednotlivých žáků i třídních kolektivů, případně zajišťují účast a pomoc při organizaci akcí nespécifické primární prevence. Dalšími spolupracovníky jsou zástupkyně ředitelky PhDr. Hana Tenglerová, Mgr. Olga Panošová, školní poradenské centrum, pedagogický sbor, Rada rodičů školy, žákovský parlament.

Další spolupráce: PPP Praha 6, OSPOD Řepy, MěÚ Řepy, Policie ČR, Městská policie, organizace PRAK, KS Průhon, FN Motol

5. Propagace

Na web školy jsme umístili minimální preventivní program 2019/2020. O uskutečněných i plánovaných akcích informujeme zejména na hlavní internetové stránce naší školy, příležitostně i v místním tisku. Propagaci všeho výše zmíněného nám slouží také nástěnka na frekventované chodbě v obou hlavních

budovách školy. Konzultační hodina školního metodika prevence je dle individuální dohody.

6. Cíle MPP pro školní rok 2023/2024

Na základě provedené autoevaluace jsme se rozhodli rozšířit preventivní akce specializované na šikanu a kyberšikanu. Rozšířit a zdokonalit programy pro stmelení kolektivu a komunikaci ve třídě. Neformálně spolupracovat a vytvářet optimální sociální klima školy (lyžařské kurzy). Využívat působení vrstevníků, třídního učitele a rodičů při formování postojů, sociálního chování a jednání (nástěnka, třídní schůzky). Nabídnout možnosti zdravého životního stylu (tvořivé dílny, zážitkové programy, filmová a divadelní představení, exkurze, nepovinné předměty, projektový den). Nabídnout kreativní volnočasové aktivity (nepovinné předměty, Školní klub). Informovat pravdivě a nenásilně o patologických jevech kouření a drogové závislosti (besedy s odborníky, příležitostná distribuce informačních brožur, nástěnka). Podporovat zdravé sociální učení, zpětná vazba učitel - žák - rodič, (třídnické hodiny, další vzdělávání pedagogů pro konkrétní třídy (dotazníky, rozhovory, zážitkové programy pro třídní kolektiv). Monitorovat vztahy ve třídách a individuální problémy žáků (třídnické hodiny, rozhovor, konzultační hodiny školního metodika prevence a výchovných poradců). Spolupracovat s volnočasovými agenturami na přípravě adaptačních pobytů a škol v přírodě. Využívat poradenských služeb pedagogicko - psychologické poradny při řešení problémů a přípravě preventivních programů (konzultace).

Metody práce:

Výklad /informace/, samostatná práce /referáty, informace z tisku a internetu/, skupinová práce nebo práce ve dvojicích, sociální hry, hraní rolí, trénování způsobu odmítání, hledání řešení problémů, projektové vyučování, celoškolské projekty se zaměřením, vánoční jarmark, vánoční show, charitativní akce „Benefice pro Arunu“.

7. Realizace MPP ve školním roce 2023/2024

/Viz Plán akcí/

8. Finanční podpora aktivit minimálního preventivního programu

Na některé aktivity čerpáme finance z provozních prostředků školy. Další pořádané akce - přednášky, exkurze apod. hradíme za spoluúčasti rodičů. Při pořádání besed využíváme též bezplatných nabídek organizací.

9. Řešení přestupků

Přestupky proti školnímu se řeší ihned bez odkladu podle vzniklé situace a vždy ve spolupráci s rodiči, eventuelně s dalšími odborníky. K hodnocení přestupku přistupujeme individuálně a podle toho navrhuje výchovné opatření, o kterém rozhodne pedagogická rada.

Příloha: Školní řád školy

10. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

Strategické dokumenty: „Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018“, Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky "Zdraví pro všechny v 21. století" (usnesení vlády č. 1066/2002 Sb.), Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018. Zákony: č.561/2004 Sb. (Školský zákon), č.563/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících), č.383/2005 Sb. (změna 106/2002) o výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních), č.379/2005 Sb. (o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Vyhlášky: č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři, č. 48/2005 Sb. o základním vzdělání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (soubor pedagogicko-organizačních informací č. j. 12295/2005-20). Metodické pokyny: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže, aktualizované 11. října 2013, Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, aktualizovaný 11. října 2013, 25 884/2003 Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané.

Podklady školy: Školní rád (Klasifikační řád), Krizový plán školy (viz níže), Zápisy z jednání při řešení přestupků - třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence, pedagogická rada, lékař, Policie ČR atd.

KRIZOVÝ PLÁN

V rámci prevence rizikového chování (šikana, kyberšikana, závislosti, agrese ve škole, nekázeň, rasismus, týrání a zneužívání dětí...) je potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu, které se u jednotlivce nebo v kolektivu vyskytnou. Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny (učitelé školy)
- o zjištěných poznatcích informovat třídního učitele, vedení školy, podle potřeby metodika prevence nebo výchovného poradce
- pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na metodikovi prevence nebo výchovném poradci, kteří jsou proškoleni v řešení rizikového chování
- třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně pohovorem anebo výchovnou komisí se zákonným zástupcem, která nabídne pomoc při řešení dané situace a doporučí poradenské zařízení

Zákonní zástupci žáka jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování žáka na třídních schůzkách a také při čtvrtletním hodnocení žáka písemně. Zákonní zástupci žáka mají možnost se obrátit na ředitele školy a žádat o přešetření situace při podezření na nějaký problém ve třídě, ve škole.

Třídní učitelé při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, záškoláctví, domácí násilí, apod. upozorní zákonné zástupce a informují o dané skutečnosti vedení školy, výchovného poradce a školního metodika prevence. Stejně postupují při obdržení této informace od jiných pedagogů, zaměstnanců školy či žáků. Pokud

nedojde k pozitivní změně, hlásí situaci ředitel školy na odbor péče o dítě a na policii.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů:

školní metodik prevence: mevald.perina@seznam.cz

výchovný poradce: drahosova.perina@seznam.cz

vedení školy: zsoch@volny.cz, tel.: 235317251-2

OSPOD Řepy: Mgr. Alena Presslová -vedoucí odboru, 234683111 linka 269, mail: alena.presslova@praha17.cz

Policie ČR

PPP Praha 6, Vokovická 3, Mgr. - školní psycholog, 220612131

KRIZOVÝ PLÁN

ŠIKANÁ

Škola je povinna řešit šikanu ve škole a na akcích pořádaných školou.

A. Učitel je svědkem šikany

- Zásah pedagoga či jiné dospělé osoby ve škole ku prospěchu oběti
- Odvést okamžitě oběť do bezpečí
- Informovat vedení školy, výchovného poradce
- Nalezení vhodných svědků a individuální rozhovor
- Rozhovor s agresorem
- Kontaktovat rodiče oběti (nepoužívat slovo šikana - právně neexistuje), sdělit řešení problému
- Kontaktovat rodiče agresora
- Třídnická hodina - řešení situace a potrestání agresora, práce s celou třídou

- Ohlásit celou věc policii a kurátorovi pro mládež v případě skupinového násilí nebo neobvyklou šikanu, která naplňuje skutkovou podstatu trestného činu

B. Učitel se o šikaně od někoho dozví

1. OVĚŘENÍ SITUACE

Získat kolegy (max. 3), kteří budou spolupracovat na šetření. (Třídní učitel může spolupracovat, ale nesmí být hlavní vyšetřovatel).

- Nalézt vhodné svědky.
- Kontaktovat rodiče a vedení školy, výchovného poradce.

2. VYŠETŘOVÁNÍ

- **Provést zápis**
- Mít při vyšetřování třetí osobu jako svědka.
- Pokračovat v pomoci a podpoře oběti.

3. HLEDÁNÍ NÁPRAVY

A) METODA USMÍŘENÍ

Provádí se především u počátečních stadií šikany a vykazuje-li agresor ochotu své chování změnit.

- Domluva a usmíření mezi aktéry šikany, bez trestu.
- Řízené hledání nápravy, vcítění se agresora do oběti, pochopit její utrpení.

B) METODA VNĚJŠÍHO NÁTĚLU

Provádí se u pokročilejších forem šikany.

- Ustanovit výchovnou komisi.
- Přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování
- Individuální rozhovor s agresorem a jeho rodiči.
- Oznámit trest před celou třídou.
- Zajistit ochranu oběti.

4. DOKUMENTACE

KRIZOVÝ PLÁN

NÁVYKOVÉ LÁTKY

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (mj. omamné a psychotropní), které jsou

schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací

schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák. Konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považována za rizikové chování.

Užívání návykových látek v prostorách školy a na všech školních akcích není přípustné! Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

1. TABÁKOVÉ VÝROBKY

Jak řešit konzumaci tabákových výrobků ve škole?

- Tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
- Pedagog informuje třídního učitele, metodika prevence, vedení školy
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka
- V závažných případech - opakované porušení školního řádu - proběhne výchovná komise
- Jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

2. ALKOHOL a další drogy

Jak řešit konzumaci alkoholu a drog ve škole?

- Alkohol (drogu) je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme RZS.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagog následovně: Informuje TU, vedení školy, výchovného poradce
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyzve škola ihned zákonného zástupce žáka, aby si jej vyzvedl.

- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyzoomí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- Z konzumace alkoholu (drog) škola vyvodí sankce podle školního řádu

KRIZOVÝ PLÁN

KRÁDEŽE A VANDALISMUS V PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a úmyslné ničení školního majetku jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze ve školním prostředí setkat.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem:

- O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- Informovat vedení školy a rodiče poškozeného
- Žáky opakovaně poučit užívání osobních věcí ve škole
- Věc ohlásit na Policii ČR.
- V případě, že je znám pachatel, je třeba ho nahlásit orgánu sociálně - právní ochrany dítěte.

Jak postupovat při vzniku škody způsobené vandalismem:

- Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou dítěte k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

KRIZOVÝ PLÁN

ZÁŠKOLÁCTVÍ

V současné době upravuje povinnou školní docházku v České republice zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, který vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Za záškoláctví se považuje jakákoliv neomluvené absence žáka.

Kategorie záškoláctví: Pravé záškoláctví

Záškoláctví s vědomím rodičů

Záškoláctví s klamáním rodičů

Útěky ze školy

Odmítání školy

Jak postupovat při záškoláctví

- Komunikace se žákem
- Komunikace s rodiči
- Komunikace s učiteli
- V případě útěku žáka ze školy kontaktovat rodiče

Pokud rodiče záškoláctví kryjí - což je trestní čin - domluvit se s lékařem a od rodičů vyžadovat omluvenky vždy spolu s potvrzením od lékaře. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování, omlouvání žáka z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví: Záškoláctví do 10 vyučovacích hodin se řeší pohovorem s rodiči a je sepsán záznam. Neomluvená absence nad 10 vyučovacích hodin se

řeší výchovnou komisí, která čítá více než 6 lidí a je sepsán záznam. Při více než 25 neomluvených absencích žáka ředitel je nucen kontaktovat nejbližší orgán sociálně-právní ochraně dětí (Zákon č. 359/1999Sb. a Zákon č. 40/2009, trestní zákoník).

KRIZOVÝ PLÁN

TÝRÁNÍ A ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ

Učitelé jsou hned po rodičích dítěti nejbližší, proto mohou sehrát klíčovou roli při zamezení dalšímu týrání a zneužívání dětí.

Formy násilí páchané na dětech:

- Tělesné týrání
- Psychické týrání
- Sexuální zneužívání dítěte
- Zanedbávání jako forma týrání dítěte

Syndrom „CAN“ je definován jako poškození fyzického, psychického i sociálního stavu a vývoje dítěte, jeho postavení ve společnosti a zároveň v rodině.

Jak postupovat, když se dítě svěří učiteli:

- Učitel dítě vyslechne a vyjádří mu podporu
- Učitel udělá zápis o výpovědi dítěte
- Skutečnost je potřeba nahlásit vedení školy
- Ředitel školy rozhodne o dalším postupu, kterým je nahlášení dané skutečnosti příslušným orgánům

Jak postupovat, když má učitel podezření na týrání:

- Ve vhodné chvíli dítě kontaktuje a v klidu si s ním promluví
- Snaží se citlivě získat co nejvíce informací

- O rozhovoru s dítětem udělá zápis
- Informuje vedení školy, se kterým se domluví na dalším postupu
- Své podezření, zjištění nahlásí příslušným orgánům

Odborníci radí a doporučují nekontaktovat rodiče, ale obrátit se rovnou na příslušné orgány - OSPOD §5 Zákona č. 359/1999Sb. ochrana dětí.

Oznamovací povinnost: povinnost oznámit trestní čin § 168 a překazit trestní čin § 167.

KRIZOVÝ PLÁN

KYBERŠIKANA

Kyberšikana je zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu.

Co může dělat škola:

- Prevence kyberšikany ve výuce, ve škole
- Informujte žáky o "listině práv na internetu"
- Instalujte a využívejte software k ochraně dat

Jak postupovat, při zjištění kyberšikany:

- Zajistěte ochranu oběti
- Zajistěte dostupné důkazy a podporou IT kolegy
- Důkladně vyšetřete a žádejte odbornou pomoc
- Opatření zaměřené na agresora
- Informujte a poučte rodiče
- Žádejte konečný verdikt šetření a informace k postupu
- Postihy v souladu se školním řádem

Doporučení pro oběť kyberšikany:

- Ukončit komunikaci
- Blokuje útočníka
- Oznamte útok, porad'te se s někým blízkým, vyhledejte pomoc
- Uchovejte důkazy
- Žádejte konečný verdikt šetření

Upozornění pro rodiče:

1. Zajistěte, aby dítě vědělo o chování při kontaktu s lidmi na internetu či mobilním telefonu
 2. Sledujte aktivity svých dětí, když jsou online
 3. Používejte filtrační a blokační software
 4. Všímejte si dítěte při elektronické komunikaci
 5. Použijte „Smlouvu o používání internetu“ www.kapezet.cz
- Doporučené odkazy: www.saferinternet.cz

www.bezpecne-online.cz

www.protisikane.cz

www.minimalizacesikany.cz

SOUHLAS ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE NEZLETILÉHO ŽÁKA

S ORIENTAČNÍM TESTOVÁNÍM ŽÁKA NA PŘÍTOMNOST OPL

Souhlasné prohlášení zákonného zástupce k možnosti orientačního testování přítomnosti

návykových látek v lidském organismu v průběhu povinné školní docházky na naší škole.

Způsob testování:

Testování na přítomnost alkoholu pomocí dechové zkoušky, v případě přítomnosti OPL

pomocí zkoušky ze slin.

Jméno žáka:, datum narození.....

Souhlasím s možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu mého

syna / dcery, existuje - li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení

jeho / jejího zdraví.

V dne:

Podpis zákonného zástupce: